सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०८२

<u>प्रस्तावना:</u> नेपाल सरकारले प्रदान गर्ने सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दा प्रविधिको प्रयोग मार्फत व्यवस्थित, प्रभावकारी र पारदर्शी ढङ्गले वितरण गर्ने प्रकृया निर्धारण गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७५ को दफा ३० ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालयले देहायको कार्यविधि बनाई लागू गरेको छ।

परिच्छेद-१
प्रारम्भिक

१. <u>संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:</u> (१) यस कार्यविधिको नाम "सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०८२" रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. <u>परिभाषा:</u> विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,–

(क) "ऐन" भन्नाले सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७५ सम्झनु पर्छ।

(ख) "नियमावली" भन्नाले सामाजिक सुरक्षा नियमावली, २०७६ सम्झनु पर्छ।

(ग) "परिचय-पत्र" भन्नाले सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्तिलाई नियमावलीको नियम ८ को उपनियम (१) बमोजिम जारी गरिएको सामाजिक सुरक्षा परिचयपत्र सम्झनु पर्छ।

(घ) "प्रणाली" भन्नाले विभागले संचालनमा ल्याएको सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको विवरण व्यवस्थापन गर्न प्रयोग भएको व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन सूचना प्रणाली सम्झनु पर्छ र सो शब्दले यस प्रणालीसँग आवद्ध अन्य प्रणाली समेतलाई जनाउँछ।

(ङ) "भत्ता" भन्नाले ऐन बमोजिम प्रदान गरिने सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्झनु पर्छ।

(च) "मन्त्रालय" भन्नाले नेपाल सरकारको गृह मन्त्रालय सम्झनु पर्छ।

(छ) "संरक्षक" भन्नाले बालबालिकाको हकमा निजको आमा, बाबु, संरक्षक, माथवर वा स्याहार सुसार गर्ने व्यक्ति सम्झनु पर्छ र सो शब्दले आफै उपस्थित हुन नसक्ने सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने अन्य व्यक्तिको हकमा निजको संरक्षक, माथवर वा स्याहार सुसार गर्ने व्यक्तिलाई समेत जनाउँछ।

(ज) "लक्षित समूह" भन्नाले ऐनको दफा ३ बमोजिम सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने अधिकार भएको नेपाली नागरिक सम्झनु पर्छ।

(झ) "व्याच" भन्नाले सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको सामाजिक सुरक्षा परिचय नम्बर, लाभग्राहीको नाम, बैंकको नाम, खाता नम्बर तथा लाभग्राहीले प्राप्त गर्ने भत्ता

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

रकम सहितको स्थानीय तहले त्रैमासिक रुपमा तयार गर्ने एकमुष्ट विवरणलाई सम्झनु पर्छ।

(ञ) "लाभग्राही" भन्नाले लक्षित समूहमा परेका भत्ता पाउने नागरिक सम्झनु पर्छ।

(ट) "विभाग" भन्नाले राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग सम्झनु पर्छ।

(ठ) "स्थानीय तह" भन्नाले गाउँपालिका वा नगरपालिका सम्झनु पर्छ।

(ड) "हकवाला" भन्नाले मुलुकी देवानी संहिता, २०७४ को दफा २३९ बमोजिम अपुतालि पाउने प्राथमिकताक्रम बमोजिमको व्यक्तिलाई सम्झनु पर्छ।

(ढ) "बायोमेट्रिक भेरिफिकेसन" भन्नाले लाभग्राहीको हातका औंलाहरु वा आँखाको रेटिना वा मुहार भिडाउने (फेस डिटेक्सन) सहितका कार्य गरी राष्ट्रिय परिचयपत्रमा रहेको व्यक्तिको जैविक विवरण कुनै उपकरण वा मोवाईल एप्लिकेशन मार्फत रूजु वा यकिन गर्ने प्रविधि तथा सोको प्रयोग समेतलाई सम्झनु पर्छ।

परिच्छेद-२

लाभग्राहीको नाम दर्ता तथा नवीकरण

३. **नाम दर्ताका लागि निवेदनः** (१) ऐन बमोजिम भत्ता पाउन योग्य र इच्छुक नेपाली नागरिकले सामाजिक सुरक्षा भत्ताको लाभग्राहीको रुपमा सूचीकृत हुनका लागि सम्बन्धित स्थानीय तहको वडा कार्यालयमा नियमावलीको नियम ५ को उपनियम (३) मा उल्लिखित कागजात सहित निवेदन दिन सक्नेछन् ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदनको लागि विभागले लाभग्राहीको पहिचान बायोम्याट्रिक भेरिफिकेशन मार्फत गर्ने स्थानीय तहको हकमा अनलाइनबाट निवेदन दिन सकिने व्यवस्था लागू गर्न सक्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम अनलाइनबाट निवेदन दिने लाभग्राहीले आफ्नो वैयक्तिक विवरण राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन प्रणालीबाट प्राप्त गरी निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।

(४) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायका अवस्थाका लाभग्राहीको हकमा उपदफा (१) का अतिरिक्त देहायका प्रमाण कागजात संलग्न गरी संरक्षकले निवेदन गरिदिन सक्नेछः-

(क) आफ्नो हेरचाह आफै गर्न नसक्ने व्यक्तिको हकमा ऐनको दफा २ को खण्ड (ङ) बमोजिम नेपाल मेडिकल काउन्सिलबाट स्वीकृति प्राप्त चिकित्सकबाट प्रमाणित कागजात।

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय

(ख) एकल महिला भत्ता प्राप्त गर्नको लागि पति बेपत्ता भएकाको हकमा पतिको मृत्युको न्यायिक घोषणा भएको प्रमाण।

(ग) बसाई सरी आएको भए साविक स्थानीय तहमा रहेको सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको लाभग्राही सूचीबाट लगत कट्टा गरी अनुसूची-१ बमोजिमको बसाई सराइ गर्नेको लगत स्थानान्तरण फाराम र बसाई सराई गरेको प्रमाण पत्र।

(५) निवेदकको पहिचान बायोम्याट्रिक मार्फत गर्दा निवेदकको राष्ट्रिय परिचय नम्बरका आधारमा गर्नुपर्नेछ।

(६) बायोम्याट्रिक भेरिफिकेसन गर्दा शुरूमा दायाँ हातको तर्जनी (इन्डेक्स फिङ्गर) बाट शुरू गरी क्रमशः अन्य औंलाबाट रुजु गर्नुपर्नेछ। यसरी दुबै हातका कुनै औंलाबाट पनि रुजु नभएमा आँखाको रेटिनाबाट रुजु गर्नु पर्नेछ। हातका औंलाहरू र आँखाको रेटिनाबाट रूजु हुन नसकेमा राष्ट्रिय परिचयपत्रमा आधारित मुहार भिडाउने (फेस डिटेक्सन) प्रविधिको प्रयोग गरी रूजु गर्नु पर्नेछ। यसरी विवरण रुजु गर्दा जुन विवरणबाट पहिला रुजु हुन्छ सोही आधारमा विवरण यकिन गरी मान्यता दिनुपर्नेछ।

(७) संरक्षक मार्फत निवेदन पेश गरेकोमा अनुसूची-२ बमोजिमको सिफारिस पत्र सहित वडा सचिवले निजको सनाखत गराई निवेदन रुजु गरी रित पुगेको भए वडा समितिमा पेश गर्ने र वडा समितिबाट दर्ता गर्ने स्वीकृति प्राप्त गरे पश्चात प्रणालीमा प्रविष्टि गरी सो को निस्सा दिनुपर्नेछ।

(८) उपदफा (७) बमोजिम पेश भएको निवेदनमा रित नपुगेको भए लिखित कारण सहित निवेदकलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ। संरक्षक मार्फत निवेदन दर्ता गर्दा संरक्षकको पनि राष्ट्रिय परिचय नम्बर उपदफा (६) बमोजिम बायोमेट्रिक भेरिफिकेसन मार्फत एकिन गर्नुपर्नेछ। संरक्षक भएको व्यक्ति आफैं लाभग्राही भएमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्न वञ्चित हुने छैन।

(९) बायोम्याट्रिक भेरिफिकेशन लागू भएको स्थानीय तहमा लाभग्राही बसोबास गरिरहेको स्थानीय तहबाट अनलाईन मार्फत निवेदन दिन सक्ने व्यवस्था गर्न सकिनेछ। यसको लागि सम्बन्धित स्थानीय तहले त्यस्ता लाभग्राहीबाट प्राप्त निवेदन रुजु गरी बायोमेट्रिक भेरिफिकेसन गरी प्रणालीमा दर्ता गर्नुपर्नेछ र सो को जानकारी लाभग्राहीको स्थायी ठेगाना रहेको वडा कार्यालयमा प्रणाली मार्फत पठाउनुपर्नेछ।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

(१०) उपदफा (९) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएका लाभग्राहीको स्थायी ठेगाना भएका वडा सचिवले उपदफा (६) बमोजिमको प्रक्रिया बमोजिम लाभग्राही यकिन गर्नुपर्नेछ।

४. **लाभग्राहीको उमेर गणना सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) भत्ता पाउन योग्य लाभग्राहीको उमेरको गणना गर्दा नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र वा राष्ट्रिय परिचयपत्रमा उल्लिखित जन्म मितिलाई आधार मानिनेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि बालबालिकाको हकमा उमेर गणना गर्दा जन्म दर्ता प्रमाणपत्रमा उल्लिखित उमेरलाई आधार लिइनेछ।

(३) कसैको नागरिकताको प्रमाणपत्रमा जन्मिएको साल र उमेर खुलेको भए नागरिकताको प्रमाणपत्र जारी भएको मितिलाई आधार मानिनेछ। साल र महिना खुलेको तर गते नखुलेको हकमा सोहि महिनाको मसान्तलाई मानिनेछ।

५. **राष्ट्रिय परिचयपत्र आवश्यक नपर्ने:** यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुन सुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सोह्र वर्ष उमेर पूरा नभएको बालबालिका, आफ्नो हेरचाह आफै गर्न नसक्ने अशक्त र नब्बे वर्ष माथिका जेष्ठ नागरिकलाई लाभग्राहीमा सूचीकृत हुन राष्ट्रिय परिचय नम्बर अनिवार्य हुने छैन।

६. **परिचयपत्र प्रदान गर्ने:** (१) सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने व्यक्तिको विवरण सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा प्रविष्टि भएपछि प्राप्त हुने तेह्र अंकको नम्बरलाई सामाजिक सुरक्षा परिचयपत्र नम्बर कायम हुनेछ।

(२) सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने व्यक्तिको परिचयपत्र व्यवस्थित गर्ने कार्य नियमावलीको नियम ८ बमोजिम हुने गरी सम्बन्धित स्थानीय तहले गर्नुपर्नेछ।

(३) विभागले सामाजिक सुरक्षा लाभग्राही परिचयपत्रमा उल्लेख भएको वैयक्तिक विवरण राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन प्रणालीसँग आबद्ध गरी राष्ट्रिय परिचयपत्रलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी सेवा प्राप्त गर्ने परिचयपत्रको रूपमा प्रयोग हुने व्यवस्था मिलाउनेछ।

७. **परिचयपत्र नवीकरण:** (१) सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गरिरहेका लाभग्राहीले चालु आर्थिक वर्षमा पनि सामाजिक सुरक्षा भत्ता निरन्तर प्राप्त गर्न चाहेमा नियमावलीको नियम ९ बमोजिमको अवधि भित्र अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा सम्बन्धित वडा कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्नेछ।

(२) विभागले बायोम्याट्रिक भेरिफिकेशन लागू भएको जिल्लामा लाभग्राही बसोबास गरिरहेको स्थानबाट नवीकरणको निवेदन दिन सक्ने व्यवस्था मिलाउन सक्नेछ। यसका लागी लाभग्राहीको अभिलेखमा राष्ट्रिय परिचय नम्बर प्रविष्ट भएको हुनुपर्नेछ र मोवाईल एप्लिकेशन मार्फत पनि लाभग्राहीको बायोम्याट्रिक भेरिफिकेशन गर्न सकिनेछ।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

(३) उपदफा (१) बमोजिम परेको निवेदन उपर वडा सचिवले वैयक्तिक तथा बायोमेट्रिक विवरण रूजु गरी प्रणालीमा नै नवीकरण गरी सोको निस्सा लाभग्राहीलाई दिनु पर्नेछ।

(४) संरक्षक मार्फत निवेदन पेश गरेकोमा अनुसूची-२ बमोजिमको सिफारिस पत्र सहित निजको सनाखत गराई निवेदन रुजु गरी रित पुगेको भए वडा समितिबाट नवीकरण गर्ने स्वीकृति लिई प्रणालीमा प्रविष्टि गरी लाभग्राही परिचयपत्र नवीकरण गरी सो को निस्सा दिनुपर्नेछ। रित नपुगेको भए लिखित कारण सहित निवेदकलाई जानकारी दिनुपर्नेछ।

(५) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन फाराम स्थानीय तहले वडा कार्यालयबाट निःशुल्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ। अनलाइन निवेदन दिने लाभग्राहीले विभागको वेभसाइट मार्फत निःशुल्क पेश गर्न सक्नेछ।

(६) नवीकरण गरिएका लाभग्राहीको अभिलेख अनुसूची-४ बमोजिम राखिनेछ।

(७) स्थानीय तहले लाभग्राहीको संख्यात्मक विवरण, बजेट तथा लागत अनुमानको विवरण अनुसूची-५ को खण्ड (क) र खण्ड (ख) बमोजिमको ढाँचामा राख्नुपर्नेछ।

(८) उपदफा (१) बमोजिमको म्यादभित्र नवीकरण नभएका लाभग्राहीको लगत कट्टा गरिनेछ।

(९) उपदफा (८) बमोजिम निजले पुनःलाभग्राहीमा सूचिकृत हुन चाहेमा ऐनको दफा १२ बमोजिम निवेदन दिन सक्नेछन्।

८. <u>नवीकरणको विवरण अद्यावधिक गर्नेः</u> (१) स्थानीय तहले प्रत्येक आर्थिक वर्षको लागि नियमावलीको नियम ९ बमोजिम लाभग्राहीको नवीकरणको अभिलेख अनिवार्य रुपमा प्रणालीमा अद्यावधिक गर्नुपर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको विवरण अद्यावधिक नभई सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्न पाईने छैन।

(३) उपदफा (१) बमोजिम लाभग्राहीको नाम प्रणालीमा अद्यावधिक नगरी भत्ता वितरण भएमा उक्त रकम भुक्तानी खर्च लेख्ने अधिकारी र लेखा राख्ने कर्मचारीबाट दामासाहीले असुल उपर गरिनेछ।

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय

परिच्छेद-३

लाभग्राहीको अभिलेख

९. **भत्ता पाउने:** देहाय बमोजिमका लाभग्राहीले सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्नेछन:-

(क) ऐनको दफा ३ बमोजिम ऐनको दफा ४, ५,६, ७, ८, ९, १० र दफा ११ मा व्यवस्था भएका नेपाली नागरिक,

(ख) ऐनको दफा ४ को उपदफा (१) बमोजिम नेपाल सरकारले अनुसूची-६ बमोजिम तोकेको दलित वर्गका नेपाली नागरिक,

(ग) ऐनको दफा ४ को उपदफा (२) बमोजिम नेपाल सरकारले तोकेको वा तोकेको क्षेत्रमा बसोबास गर्ने साठी वर्ष उमेर पुगेका जेष्ठ नागरिक,

(घ) ऐनको दफा ९ बमोजिम नेपाल सरकारले तोकेका नेपाल भरका पाँच वर्ष उमेर पूरा नगरेका दलित समुदायका बालबालिका र नेपाल सरकारले तोकेका अनुसूची-७ बमोजिमका जिल्लाका पाँच वर्ष उमेर पूरा नगरेका बालबालिका।

१०. **सामाजिक सुरक्षा भत्ता नपाउने:** (१) ऐनको दफा १५ मा व्यवस्था भए बमोजिम देहाय बमोजिमको नेपाली नागरिकले सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने छैन:-

(क) कुनै सरकारी वा सार्वजनिक पदमा नियुक्त वा निर्वाचित वा मनोनित भएको भए त्यस्तो पदमा वहाल रहेसम्म,

(ख) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहबाट वा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहको पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व भएको संगठित संस्थाबाट नियमित रुपले पारिश्रमिक, निवृत्तभरण वा अवकाश सुविधा पाइरहेसम्म,

(ग) अन्य कुनै प्रकारले नियुक्त, मनोनयन वा निर्वाचित भई नियमित रुपले पारिश्रमिक (तलव), निवृत्तभरण वा अवकास सुविधा वा अन्य सुविधा पाइरहेसम्म,

(घ) लाभग्राही हुन योगय जातिसँग विवाह भएको महिलाको हकमा त्यस्तो वैवाहिक सम्बन्ध कायम नरहेमा।

(२) लाभग्राहीले नाम दर्ता तथा नवीकरणका लागि दिएको निवेदनमा अन्य निकायबाट मासिक रुपमा कुनै सुविधा नलिएको भनी अनुसूची-८ बमोजिमको ढाँचामा स्वःघोषणा गर्नुपर्नेछ।

(३) विभागले दोहोरो सुविधा लिन नमिल्ने गरी निवृत्तभरण व्यवस्थापन कार्यालय लगायत अन्य यस्तै प्रकृतिका निकायवीच अन्तरआवद्धताको व्यवस्था मिलाउन सक्नेछ।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

(४) ऐन, नियमावली तथा यस कार्यविधिको व्यवस्था विपरित कसैले दोहोरो हुनेगरी भत्ता प्रदान गरेको वा पाएको यकिन भएमा त्यस्तो भत्ता वितरणको कार्य स्थानीय तहले तत्काल रोक्नेछ र त्यस्तो गर्ने गराउने उपर ऐन बमोजिम कारवाही तथा सजाय हुनेछ।

११. **लाभग्राहीको अभिलेखः** (१) लाभग्राहीको फोटो सहितको मूल अभिलेख नियमावलीको अनुसूची-३ बमोजिम लक्षित वर्ग अनुसार छुट्टाछुट्टै विद्युतीय रूपमा अद्यावधिक गरी प्रत्येक वडा कार्यालयमा राख्नुपर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको वडागत अध्यावधिक अभिलेख सम्बन्धित स्थानीय तहले एकीकृत रुपमा राख्नु पर्नेछ।

१२. **नाम हटाउने सम्बन्धी व्यवस्थाः** (१) सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाइरहेको व्यक्तिको मृत्यु भएमा वा त्यस्तो व्यक्ति सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउन योग्य नरहेमा त्यस्तो व्यक्तिको नाम ऐनको दफा १९ तथा नियमावलीको नियम १३ बमोजिम हटाउनेसम्बन्धी कार्य गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको नाम हटाइएको कार्यको विवरण प्रणाली मार्फत अध्यावधिक गर्नु पर्नेछ।

१३. **लगत कट्टा गर्नेः** (१) स्थानीय तहको अभिलेखबाट नाम हटाउनु पर्ने लाभग्राहीको नाम कार्यालय प्रमुखबाट निर्णय गराई प्रणालीबाट लगत कट्टा गरी स्थानीय तहको वडाको अभिलेख र स्थानीय तहको एकीकृत अभिलेखमा अध्यावधिक गर्नु पर्नेछ।

(२) कुनै लाभग्राहीको मृत्यु भएमा, एकल महिला लाभग्राहीले विवाह गरेमा वा ऐन, नियामावली तथा कार्यविधि बमोजिम लगत कट्टा हुनुपर्ने लाभग्राहीको हकवाला वा प्रचलित कानून बमोजिमको सूचकले सम्बन्धित स्थानीय तहको वडा कार्यालयमा त्यस्तो घटना भएको पैतीस दिनभित्र घटना दर्ता गराउनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम घटना दर्ता गर्दा लाभग्राही विवरण समेत अद्यावधिक गरी लगत कट्टा गर्नुपर्नेछ।

(४) कुनै लाभग्राहीको सम्बन्धमा प्रचलित कानून बमोजिमका सूचकले घटना दर्ता नगराएको अवस्थामा पनि स्थानीय तहका वडा अध्यक्ष, वडा सदस्य वा वडा सचिव वा कार्यरत कर्मचारीले घटना भएको जानकारी कुनै श्रोतबाट पाएमा आवश्यक सत्य तथ्य बुझी वडा कार्यालयले लाभग्राहीको लगत कट्टा गर्नु पर्नेछ। यसरी लगत कट्टा गर्दा सम्बन्धित स्थानीय तहलाई जानकारी गराई लगत अद्यावधिक गर्नुपर्नेछ।

(५) लाभग्राहीको जुनसुकै कारणले अभिलेख सूचीबाट लगत कट्टा भई पुनः अभिलेख कायम गर्नुपरेमा यसै दफा बमोजिम नयाँ अभिलेख कायम गरे सरहको प्रकृया अबलम्बन गर्नुपर्नेछ। प्रणाली मार्फत पूर्व अभिलेखका विवरणमा पहुँच कायम भएमा सोही विवरणलाई यथावत वा संशोधन सहित अद्यावधिक गर्न सकिनेछ।

१४. **केन्द्रीकृत व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको व्यवस्थाः** (१) विभागले राष्ट्रिय परिचयपत्र प्रणाली र सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण प्रणालीसँग समेत आवद्धता कायम हुने गरी स्थानीय तहका सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी सूचनालाई व्यवस्थित गर्नेछ।

(२) विभागले स्थानीय तह, महालेखा नियन्त्रकको कार्यालय, विभाग र बैंक तथा वित्तीय संस्थाबीच प्रणालीगत सम्बन्ध स्थापना गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणलाई प्रभावकारी र पारदर्शी बनाउन केन्द्रीकृत व्यवस्थापन सूचना प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याउनेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको प्रणालीमा लाभग्राहीको विवरण प्रविष्ट गरी अद्यावधिक गर्ने प्राथमिक जिम्मेवारी सम्बन्धित स्थानीय तहको हुनेछ।

परिच्छेद-४

बजेट व्यवस्थापन, भुक्तानी तथा लेखा परीक्षण

१५. **बजेट व्यवस्थाः** (१) विभागले अनुसूची-५ बमोजिमको संख्यात्मक विवरण र अनुसूची-९ बमोजिमको दरका आधारमा प्रत्येक स्थानीय तहलाई बजेट व्यवस्था गर्नेछ।

(२) ऐनको दफा २० बमोजिम नेपाल सरकारले सामाजिक सुरक्षा भत्ताको दरमा परिवर्तन गरेकोमा सोहि बमोजिम कायम हुनेछ।

१६. **लाभग्राहीले पाउने भत्ता रकमः** लाभग्राहीलाई नेपाल सरकारले वार्षिक वजेटमा व्यवस्था गरे बमोजिमको दरमा भत्ता उपलब्ध गराउनुपर्नेछ।

१७. **रकम भुक्तानी तथा खर्चः** (१) सम्बन्धित स्थानीय तहले प्रणालीमा विवरण प्रविष्ट भएका लाभग्राहीले अद्यावधिक विवरणका आधारमा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय मार्फत भत्ता रकम निकासा प्राप्त गरी भुक्तानी प्राप्त गर्नेछन्।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सम्बन्धित स्थानीय तहले तयार गरेको लाभग्राहीको अद्यावधिक विवरण र भुक्तानी आदेशको आधारमा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट सम्बन्धित लाभग्राहीको बैंक खातामा सिधै रकम भुक्तान हुनेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको रकम सामाजिक सुरक्षा भत्ता बाहेक अन्य कार्यमा खर्च गर्न पाइने छैन र भत्ता पाइरहेका लाभग्राहीका लागि नेपाल सरकारबाट प्राप्त भत्ता रकममा प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहले आफ्नो कोषबाट कुनै पनि रकम थप गरी प्रदान गर्न सक्नेछैनन्।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

तर लाभग्राहीको सामाजिक सुरक्षा भत्ता खातामा विभाग मार्फत मन्त्रालयको पूर्व स्वीकृति लिई नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकार वा स्थानीय तह मार्फत मानवीय सहायता स्वरुप दिइने सहयोग रकम प्रदान गर्न यस उपदफाले बाधा पुर्याएको मानिने छैन।

(४) स्थानीय तहले कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ताको निकासा तथा भुक्तानी माग गर्दा अनिवार्य रुपमा अघिल्लो त्रैमासिकको हिसाब मिलानको प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

(५) लाभग्राहीलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता भुक्तानी गर्दा अनुसूची-९ बमोजिमको दरको आधारमा गर्नुपर्नेछ र सोको भुक्तानी प्रतिवेदन अनुसूची-१० बमोजिमको ढाँचामा राख्नु पर्नेछ।

(६) अघिल्लो आर्थिक वर्षमा भएको खर्च तथा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वापतको भुक्तानी हुन बाँकी रकम अर्थ मन्त्रालयको स्विकृति लिएर मात्र चालु आर्थिक वर्षको बजेटबाट भुक्तानी गर्न पाईनेछ।

(७) काबु बाहिरको परिस्थिती परी वा बजेटको अभाव भई भुक्तानी गर्न नसकिएको अवस्थामा स्थानीय तहले श्रावण महिनाभित्र देहायका विवरण राखि विभागमा लेखि पठाउनु पर्नेछः-

(क) कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यलयबाट प्रमाणित भएको भुक्तानीको विवरण,
(ख) प्रणालीमा रहेको लाभग्राही संख्या, बजेट निकाशा र खर्चको विवरण,
(ग) विभागले माग गरेका अन्य कागजात तथा प्रमाणहरु।

(८) उपदफा (७) बमोजिम लेखि आएमा विभागले आवश्यक जाँचबुझ गरी व्यहोरा मनासिब देखेमा स्वीकृतिका लागि गृह मन्त्रालयमा अनुरोध गर्नेछ र गृह मन्त्रालयले आवश्यक कारवाहीको लागि अर्थ मन्त्रालयमा पठाउनेछ।

१८. <u>रकम वितरणको व्यवस्थाः</u> (१) स्थानीय तहले लाभग्राहीको भत्ता प्रत्येक आर्थिक वर्षको अन्तसम्ममा भुक्तानी गरी सक्नुपर्नेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नियमावलीको नियम १० को उपनियम (७) को व्यवस्था बमोजिम मासिक रूपमा भत्ता वितरण गरिने भएमा सोही अनुरूप भत्ता भुक्तानी गर्न सकिनेछ।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

(३) उपदफा (१) बमोजिम भत्ता भुक्तानी गर्दा सम्बन्धित लाभग्राहीको बैंक खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछ। लाभग्राही बाहेक अन्य व्यक्तिलाई भुक्तानी गरेको पाईएमा यसरी भुक्तानी गर्ने र रकम बुझ्ने दुवैलाई प्रचलित कानून बमोजिम कारबाही हुनेछ।

(४) उपदफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सामाजिक सुरक्षा भत्ता खाइपाई आएको कुनै व्यक्तिको मृत्यु भएमा मृत्यु भएको दिनसम्मको भत्ता मृतकको नजिकको हकवालालाई भुक्तानी दिन, बालबालिका, आफ्नो हेरचाह आफैं गर्न नसक्ने, अशक्त, असहाय वा नब्बे बर्ष माथिका जेष्ठ नागरिकको हकमा नियमावलीको नियम ५ को उपनियम (२) बमोजिम संरक्षक वा माथवर वा स्याहार सुसार गर्ने व्यक्ति मार्फत पनि वितरण गर्न सकिनेछ।

(५) भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीले सोही आर्थिक वर्षभित्र रकम बुझिसक्नु पर्नेछ।

(६) मृत्यु भएका लाभग्राहीको मृत्यु भएको दिनसम्मको सामाजिक सुरक्षा भत्ता निजका नजिकको हकवालाले प्राप्त गर्न सक्नेछन्।

१९. **भुक्तानी विवरण प्रणालीमा प्रविष्टि गर्नुपर्नेः** लाभग्राही सूचीका आधारमा प्रत्येक त्रैमासिकको भुक्तानीको अद्यावधिक विवरण सम्बन्धित स्थानीय तहले प्रणालीमा प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ।

२०. **खर्च लेख्ने अधिकारी जिम्मेवार हुनुपर्नेः** लाभग्राहीले प्राप्त गर्ने रकम हिनामिना गरेमा वा किर्ते दस्तखत गरेमा वा अन्य कुनै प्रकारले बदनियत पूर्वक रकम दुरुपयोग वा हानी नोक्सानी गरेमा त्यस्तो गर्ने राष्ट्र सेवकका अतिरिक्त खर्च लेख्ने अधिकारी र लेखा प्रमुख समेतलाई जिम्मेवार ठानी कानूनी कारवाही गरिनेछ।

२१. **रकम फ्रिज हुनेः** (१) स्थानीय तहले भत्ता वापत निकासा प्राप्त भएको रकम आर्थिक वर्ष समाप्त हुनुभन्दा कम्तीमा सात दिन अगावै वितरण कार्य सम्पन्न गरी आर्थिक कारोबार बन्द गर्नुपर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम आर्थिक कारोवार बन्द गरेपछि प्रचलित कानून बमोजिम निकासा र खर्चको लेखा अद्यावधिक बैंकसँगको हिसाब मिलान गरी बाँकी रहेको रकम कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा फिर्ता गर्नुपर्नेछ।

(३) भत्ता वितरणका लागि निकासा भएको रकम सोही आर्थिक वर्षमा खर्च नभएमा बाँकी रकम फ्रिज भई नेपाल सरकारको संघीय कोषमा दाखिला गर्नुपर्नेछ।

२२. **आर्थिक कारोबारको लेखा परीक्षणः** भत्ता वितरणको लागि निकासा लिएको रकम नियमानुसार खर्च गरी प्रचलित कानून बमोजिम लेखा परीक्षण गराउने जिम्मेवारी सम्बन्धित स्थानीय तहको हुनेछ।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

१०

२३. **बसाई सराई गर्नेको भत्ता भुक्तानीः** कुनै लाभग्राही आफू बसोबास गर्दै आएको स्थानीय तहबाट अर्को स्थानीय तहमा बसाई सरी गएमा वा आएमा त्यस्तो व्यक्तिको सम्बन्धमा देहाय बमोजिम गर्नुपर्नेछः-

(क) बसाई सरी गएको लगत हस्तान्तरण फारम प्रमाणपत्र जारी गर्ने स्थानीय तहका वडा कार्यालयले बसाई सरी जाने व्यक्तिले खाइपाई आएको भत्ताको प्रकृति, खाइपाई आएको रकम र भुक्तानी पाएको अवधि समेत प्रणालीमा खुलाई बसाई सरेको जनाइ निजको नाम प्रणालीबाट लगत कट्टा गर्नु पर्नेछ।

(ख) खण्ड (क) बमोजिम लगत कट्टा गर्दा कुन स्थानमा बसाई सरी गएको हो सो समेत जनाई अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा लेखि पठाउनु पर्नेछ।

(ग) खण्ड (क) बमोजिम बसाई सरी आएकोमा प्रणाली अनुसार बसाई सराई दर्ता गरी हालको स्थानीय तहले त्यस्तो व्यक्तिको तेह्र अङ्कको साविकको परिचयपत्र नम्बरको प्रयोग गरी प्रणालीमा लगत कायम गर्नु पर्नेछ र लगत कायम भएपछि त्यस्तो लाभग्राहीले पाउन बाँकी रकम समेत नियमित रूपमा प्रदान गर्नुपर्नेछ।

(घ) लाभग्राहीले बसाई सरी आएको स्थानीय तहमा बसाई सराई गरेको मितिले तीस दिनभित्र बसाई सराईको प्रमाण पेश गरी लाभग्राहीमा सूचीकृत हुनुपर्नेछ र त्यसरी सुचीकृत भएको अवस्थामा निरन्तर रुपमा भत्ता प्राप्त गर्नेछ।

(ङ) खण्ड (घ) बमोजिमको म्यादभित्र सम्पर्क गर्न नआएमा नयाँ लाभग्राहीको रूपमा सूचीकृत भएको अर्को महिनादेखि मात्र भत्ता भुक्तानी गरिनेछ।

परिच्छेद-५
भत्ता वितरण प्रकृया

२४. **कम्प्यूटरकृत सरकारी लेखा प्रणाली मार्फत भत्ता वितरण गरिनेः** सम्बन्धित स्थानीय तहले ऐनको दफा १७ को उपदफा (३) बमोजिम नेपाल सरकारबाट नेपाल राजपत्रमा मिति २०७७/७/२४ मा प्रकाशित सूचना बमोजिम बैकिङ्ग प्रणालीमा आधारित कम्प्यूटरकृत सरकारी लेखा प्रणाली मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नुपर्नेछ।

२५. **बैंक छनौटको व्यवस्थाः** (१) दफा २४ बमोजिम बैकिङ्ग प्रणालीमा आधारित कम्प्यूटरकृत सरकारी लेखा प्रणाली मार्फत भत्ता वितरण गर्न स्थानीय तहले नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजत प्राप्त "क" वा "ख" वा "ग" वर्गको बैंकमध्ये एउटा वडामा एउटा मात्र बैंक पर्नेगरी सेवा प्रदायक बैंकको छनौट गर्नुपर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम बैकको उपलब्धता र क्षमता अनुसार कुनै एक बैङ्कले एकभन्दा बढी वडाहरूमा सेवा प्रवाह गर्न सक्नेछ।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

(३) उपदफा (१) बमोजिम बैंक छनौट भएपछि स्थानीय तह र त्यसरी छनौट भएको बैंकबीच अनुसूची-११ बमोजिमको ढाँचामा द्विपक्षीय सम्झौता गर्नुपर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम बैंकसँग हुने सम्झौतामा अन्य शर्तका अतिरिक्त भत्ता रकम प्राप्तिमा लाभग्राहीलाई कुनै आर्थिक भार नपर्ने गरी उपयुक्त प्रविधि, विधि र प्रकृया अवलम्बन गरी आवश्यक सुरक्षाको प्रवन्ध मिलाई भत्ता रकम वितरण गर्नसक्ने प्रावधान राख्न सक्नेछन्।

(५) उपदफा (३) बमोजिम बैंक छनौट भई सम्झौता भएको सात दिनभित्र सम्बन्धित स्थानीय तहले सम्झौताको प्रतिलिपि वा विद्युतीय प्रति सहित सोको जानकारी विभागमा पठाउनु पर्नेछ।

२६. <u>**खाता खोल्ने तथा सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्थाः**</u> लाभग्राहीलाई प्रदान गरिने भत्ता रकम सम्बन्धित स्थानीय तहले सम्झौता गरेको बैंकमा लाभग्राहीको नाममा रहेको खाता मार्फत वितरण गर्न देहाय बमोजिम व्यवस्थापन गरिनेछः-

(क) सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने लाभग्राहीले निवेदन दिनु अगाडि नै सम्बन्धित बैंकमा बचत खाता खोलेको भएमा सोहि खातालाई सामजिक सुरक्षा भत्ता वापतको रकम जम्मा हुने गरी सञ्चालन गर्न सकिनेछ।

(ख) खण्ड (क) बमोजिमको खाताको विवरणमा लाभग्राहीको तेह्र अंकको सामाजिक सुरक्षा परिचय नम्बर समावेश भएको हुनुपर्ने छ।

(ग) सामाजिक सुरक्षा भत्ताको लागी निवेदन पेश गर्दाका बखत सम्बन्धित बैङ्कमा खाता नभएमा लाभग्राहीको रूपमा प्रणालीमा विवरण प्रविष्ट गरी सामाजिक सुरक्षा परिचय नम्बर वा राष्ट्रिय परिचय नम्बर सहित बैङ्क खाता खोल्नु पर्नेछ। उक्त खाता नम्बरको अद्यावधिक विवरण बैङ्कले सम्बन्धित स्थानीय तहलाई विद्युतीय माध्यमबाट उपलब्ध गराउनुपर्ने छ।

(घ) खण्ड (ग) बमोजिमको बैङ्क खातामा जम्मा भएको रकममा साधारण बचत खातामा प्रदान गरिने ब्याजदर लगायत चेक बुक, एनि ब्राञ्च बैंकिङ सिस्टम (ए.बि.बि.एस.), अटोमेटेड टेलर मेसिन (ए.टि.एम.) कार्ड वा डेविट कार्ड सहितका सबै प्रकारका सुविधा प्रदान गर्नुपर्नेछ।

(ङ) बैंकले लाभग्राहीका खातामध्ये अघिल्लो आर्थिक वर्षको अन्तसम्म निष्कृय रहेका खाताको विवरण श्रावण महिनाभित्र सम्बन्धित स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ र स्थानीय तहले सोको विवरण विभागलाई पठाउनु पर्नेछ।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

(च) खण्ड (ङ) बमोजिमका खातामा रहेको रकममध्ये केही वा सबै रकम रोक्का राख्न वा फिर्ता गर्न विभागले सिधै बैङ्कमा वा सम्बन्धित स्थानीय तह मार्फत लेखि पठाएमा सम्बन्धित बैङ्कले सोहि बमोजिम रोक्का वा फिर्ता गर्नुपर्नेछ।

२७. **<u>बैङ्क खातामा रकम पठाउने:</u>** (१) स्थानीय तहले सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन प्रणालीमा सुचिकृत लाभग्राहीको बैङ्क खातामा रकम पठाउनु अगावै उक्त खातामा भत्ता रकम जम्मा हुनसक्ने यकिन गरी सो को ब्याच बनाइ कम्प्यूटरकृत सरकारी लेखा प्रणालीमा पठाउनु पर्नेछ।

(२) स्थानीय तहले कम्प्यूटरकृत सरकारी लेखा प्रणालीमा प्राप्त विवरण बमोजिम सामाजिक भत्ता शिर्षकका आधारमा गोश्वारा भौचर र भुक्तानी आदेश तयारी एवम् स्वीकृत गरी कोष तथा लेखा नियन्त्रकको कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ।

२८. **<u>भत्ता रकम भुक्तानी गर्ने:</u>** (१) बैंकमार्फत भत्ता वितरण गर्दा यस कार्यविधि बमोजिम छनौट भएको सम्बन्धित बैङ्कले स्थानीय तहबाट प्रणालीमार्फत लाभग्राहीको विवरण प्राप्त गर्नेछ।

(२) बैंकले उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त विवरणको आधारमा सम्बन्धित लाभग्राहीका नाममा शून्य मौज्दातमा वचत खाता खोल्नु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम खोलिएको खाता सम्बन्धित लाभग्राहीले आवश्यक कागजात पेश गरेपछि क्रियाशील हुनेछ।

(४) संरक्षक आवश्यक पर्ने लाभग्राहीको खाता क्रियाशील गर्दा वडा अध्यक्षबाट प्राप्त सिफारिश भएको संरक्षक र लाभग्राहीको संयुक्त ल्याप्चे सहिछाप वा दस्तखतबाट पनि सञ्चालन गर्न सकिनेछ।

(५) स्थानीय तहले लाभग्राहीको स्वीकृत विवरण अनुसारको रकम विद्युतीय भुक्तानी प्रणाली मार्फत सम्बन्धित लाभग्राहीको खातामा जम्मा हुने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ।

(६) बैङ्कले लाभग्राहीको खातामा रकम जम्मा गरिसकेपछि पहिलो त्रैमासिकको कार्तिक सात गते भित्र, दोस्रो त्रैमासिकको माघ सात गतेभित्र, तेस्रो त्रैमासिकको वैशाख सात गतेभित्र र चौथो त्रैमासिकको असार मसान्तभित्र वा मासिक रुपमा भत्ता वितरण गरिने भएमा अर्को महिनाको सात गतेभित्र भत्ता रकम लाभग्राहीको खातामा जम्मा भएको वा वितरण भएको विवरण अनुसूची-१० बमोजिम सम्बन्धित स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

२९. **रकम वितरणको व्यवस्थाः** (१) लाभग्राहीलाई सहज रुपमा भत्ता प्राप्त गर्ने सुनिश्चितता गर्न स्थानीय तहले बैङ्कसँग समन्वय गरी शाखा, एटिएम, शाखा रहित बैंक, भुक्तानी केन्द्र, नगद भुक्तानी शिविर, ई-बैङ्किङ आदि मार्फत भत्ता भुक्तानी सेवा प्रदान गर्नेछ।

(२) नब्बे वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका जेष्ठ नागरीक, पूर्ण अपाङ्गता भएका नागरिक, आफ्नो हेरचाह आफै गर्न नसक्ने भनी प्रमाणित भएका असक्त अवस्थाका नागरिकले पाउने भत्ता रकम बैंकसँग भएको सम्झौता बमोजिम वितरण गर्न स्थानीय तहले आवश्यक सहजीकरणको व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिमको कार्यमा स्थानीय तह, वडा कार्यालय र सुरक्षा निकायले बैंकलाई आवश्यक सहयोग गर्नुपर्नेछ।

३०. **भुक्तानी प्रणालीः** (१) सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको लागि निकासा भएको रकम सोही आर्थिक वर्षमा खर्च नभएमा संघीय संचित कोषमा दाखिला हुनेछ।

(२) स्थानीय तहबाट वितरण गर्ने सामाजिक सुरक्षा भत्ता रकम तोकिएको आर्थिक वर्षमा खर्च नभएमा वा लाभग्राहीको खातामा जम्मा हुन नसकेमा वा स्थानीय तहमा नगद मौज्दात भएमा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा सो रकम संघीय सरकारको सम्बन्धित विनियोजन खातामा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले तोकिदिए बमोजिम जम्मा गर्नुपर्नेछ।

(३) एक आर्थिक वर्षसम्म एकपटक पनि रकम नझिकेका लाभग्राहीको विवरण सेवा प्रदायक बैंकबाट अनुसूची-१२ बमोजिमको ढाँचामा प्राप्त गरी त्यस्ता लाभग्राहीका सम्बन्धमा स्थानीय तहले आवश्यक छानविन गरी कुनै लाभग्राहीको मृत्यु भएको वा अन्य कुनै कारणले भत्ता प्राप्त गर्न योग्य नभएको यकिन भएमा सम्बन्धित बैंकबाट लगत कट्टा हुने मितिसम्मको रकम सम्बन्धित हकवालालाई भुक्तानी गरी सो मिति भन्दा पछिको सामाजिक सुरक्षा वापतको बाँकी सबै रकम फिर्ता गरी संघीय संचित कोषमा दाखिला गर्नुपर्नेछ।

(४) यस कार्यविधीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि केन्द्रीकृत भुक्तानी प्रणाली अवलम्बन गरी भत्ता वितरण गर्न सकिनेछ।

३१. **निर्देशक समितिः** (१) बैकिङ्ग प्रणालीमा आधारित कम्प्यूटरकृत सरकारी लेखा प्रणाली मार्फत लाभग्राहीको बैङ्क खातामा रकम जम्मा गर्ने कार्यमा सहजीकरण गर्न देहाय अनुसारको एक निर्देशक समिति रहनेछः-

(क) महानिर्देशक, विभाग -संयोजक

(ख) प्रतिनिधी (उपसचिव स्तर), महालेखा नियन्त्रकको कार्यालय -सदस्य
(ग) अध्यक्ष, नेपाल बैंकर्स एशोसियसन -सदस्य
(घ) प्रमुख, नेपाल क्लियरिङ्ग हाउस लिमिटेड -सदस्य
(ङ) निर्देशक (सामाजिक सुरक्षा हेर्ने), विभाग -सदस्य सचिव

(२) निर्देशक समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ।

(३) निर्देशक समितिको बैठकसम्बन्धी अन्य व्यवस्था यस समितिले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

(४) निर्देशक समितिको बैठकमा तीन जनाभन्दा बढि नहुने गरी सम्बन्धित क्षेत्रका विज्ञ, जानकार व्यक्ति तथा सरोकारवालाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ।

३२. **निर्देशक समितिको भूमिका:** निर्देशक समितिको भूमिका देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) बैंकिङ्ग प्रणाली मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वापतको रकम सिधै लाभग्राहीको बैंक खातामा पठाउने कार्यको समन्वय गर्ने;

(ख) बैंकिङ्ग प्रणाली मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वापतको रकम सिधै लाभग्राहीको बैंक खातामा पठाउने तथा रकम फिर्ता गर्ने सम्बन्धी कार्यमा विभाग, स्थानीय तह, कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय तथा सम्बन्धित बैंक वीच समन्वय, सहजीकरण र सहयोग गर्ने,

(ग) बैंकिङ्ग प्रणाली मार्फत भत्ता वापतको रकम सिधै लाभग्राहीको बैंक खातामा पठाउने विद्युतीय प्रणालीको स्तरोन्नती, सवलीकरण, कार्यक्षेत्र विस्तार, प्रणालीको समग्र व्यवस्थापन सम्बन्धमा सुझाव सिफारिस गर्ने,

(घ) भत्ता वितरण सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक अन्य विषयमा विभागलाई सिफारिस गर्ने।

३३. **जिल्ला सहजीकरण समिति:** (१) भत्ता वितरण सम्बन्धी कार्यमा जिल्लागत रुपमा एक रुपता कायम गरी बैंकिङ प्रणालीमा आधारित कम्प्यूटरकृत सरकारी लेखा प्रणाली मार्फत लाभग्राहीको बैङ्क खातामा रकम जम्मा गर्ने कार्यमा सहजीकरण गर्न देहाय बमोजिमको एक जिल्ला सहजीकरण समिति रहनेछः-

(क) प्रमुख जिल्ला अधिकारी -संयोजक
(ख) प्रमुख, कोष तथा लेखा नियन्त्रकको कार्यालय -सदस्य
(ग) बैंकर्स एशोसियसनको जिल्लास्थित प्रमुख -सदस्य

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

(घ) स्थानीय तहका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतमध्येबाट संयोजकले तोकेको दुई जना -सदस्य

(२) संयोजकले तोकेको अधिकृतले जिल्ला सहजीकरण समितिको सचिव भई कार्य गर्नेछ र यसको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ।

(३) जिल्ला सहजीकरण समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य व्यवस्था यस समितिले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

(४) जिल्ला सहजीकरण समितिको बैठकमा आवश्यकता अनुसार स्थानीय तहका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ।

(५) जिल्ला सहजीकरण समितिको बैठक सम्बन्धी व्यवस्था यस समिति आफैंले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

३४. **जिल्ला सहजीकरण समितिको भूमिका:** जिल्ला सहजीकरण समितिको भूमिका देहाय बमोजिम हुनेछ;-

(क) बैंकिङ्ग प्रणाली मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वापतको रकम सिधै लाभग्राहीको बैंक खातामा पठाउने कार्यको समन्वय गर्ने,

(ख) बैंकिङ्ग प्रणाली मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वापतको रकम सिधै लाभग्राहीको बैंक खातामा पठाउने सम्बन्धमा प्राप्त हुन आएका गुनासाहरुको सम्बोधन गर्न सम्बन्धित निकाय बीच सहजीकरण गर्ने,

(ग) लाभग्राहीले भत्ता प्राप्ति सम्बन्धी कार्यलाई सहज, सरल, व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन विभागलाई सुझाव उपलब्ध गराउने,

(घ) लाभग्राहीका विवरणका सम्बन्धमा प्राप्त हुन आएका गुनासालाई जिल्लागत रुपमा सम्बोधन गर्नु पर्ने विषयका सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्थाको लागि सहजीकरण गर्ने,

(ङ) विभाग तथा स्थानीय तहबाट अनुरोध भई आएका विषयमा आवश्यक कार्य गरी सहजीकरण गर्ने।

३५. **स्थानीय सहजीकरण समिति:** (१) लाभग्राहीको भत्ता बैंकिङ्ग प्रणालीमा आधारित कम्प्यूटरकृत सरकारी लेखा प्रणाली मार्फत बैङ्क खातामा रकम जम्मा गर्ने कार्यमा सहजीकरण गर्न प्रत्येक स्थानीय तहमा देहाय अनुसारको एक स्थानीय सहजीकरण समिति रहनेछ:-

(क) सम्बन्धित स्थानीय तहको अध्यक्ष वा प्रमुख -संयोजक

(ख) सम्बन्धित स्थानीय तहको उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख -सदस्य

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय

(ग) सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत -सदस्य

(घ) सम्बन्धित स्थानीय तहको लेखा प्रमुख -सदस्य

(ङ) संयोजकले तोकेको वडा अध्यक्ष -सदस्य

(च) स्थानीय तहभित्र भत्ता वितरणकोलागि सम्झौता गर्ने बैंकको प्रतिनिधि -सदस्य

(छ) स्थानीय तहको सामाजिक सुरक्षा हेर्ने कर्मचारी -सदस्य सचिव

(२) स्थानीय सहजीकरण समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ र यस समितिले आफ्नो बैठक सम्बन्धी कार्यविधि आफैंले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

(३) स्थानीय सहजीकरण समितिको बैठकमा आवश्यकता अनुसार अन्य सरोकारवाला निकायका पदाधिकारीलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ।

३६. **स्थानीय सहजीकरण समितिको भूमिका:** स्थानीय सहजीकरण समितिको भूमिका देहाय बमोजिम हुनेछ;-

(क) बैंकिङ्ग प्रणाली मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वापतको रकम सिधै लाभग्राहीको बैंक खातामा पठाउने कार्यको समन्वय गर्ने;

(ख) बैंकिङ्ग प्रणाली मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वापतको रकम सिधै लाभग्राहीको बैंक खातामा पठाउने तथा रकम फिर्ता गर्ने सम्बन्धी कार्यमा आवश्यकता बमोजिम विभाग, अन्य स्थानीय तह, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय, भत्ता वितरण कार्यमा संलग्न बैंक वीच समन्वय, सहजीकरण र सहयोग गर्ने,

(ग) बैंकिङ्ग प्रणाली मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वापतको रकम सिधै लाभग्राहीको बैंक खातामा पठाउने विद्युतीय प्रणालीको स्तरोन्नती, सवलीकरण, कार्यक्षेत्र विस्तार, प्रणालीको समग्र व्यवस्थापन सम्बन्धमा विभागलाई सुझाव सिफारिस गर्ने;

(घ) ऐन, नियमावली तथा यस कार्यविधि बमोजिम भत्ता वितरणका सम्बन्धमा स्थानीय तहको जिम्मेवारीका विषयलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्न सहजीकरण गर्ने।

परिच्छेद-६

अनुगमन, निरीक्षण तथा प्रतिवेदन

३७. **अनुगमन तथा निरीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) मन्त्रालयले भत्ताको वितरण सम्बन्धमा आवश्यकता अनुसार सूचक बनाई अनुगमन तथा निरीक्षण गर्नेछ।

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय

(२) विभागले ऐन तथा नियमावलीको अधीनमा रही भत्ता वितरण सम्बन्धी कार्यको लागि निर्धारित सूचकको अधीनमा रही नियमित अनुगमन, निरीक्षण तथा कार्यान्वयन गर्नेछ।

(३) प्रदेश सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालयले भत्ता वितरणसम्बन्धी कार्य प्रक्रियाको निरीक्षण तथा अनुगमन गर्न सक्नेछ।

(४) स्थानीय तहको अध्यक्ष वा प्रमुखले आफै वा स्थानीय तहको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत मार्फत भत्ता वितरण कार्य प्रक्रियाको अनुगमन गर्न सक्नेछ।

३८. **कार्य सम्पादन परीक्षण गर्न सकिने:** (१) विभागले भत्ता वितरणसम्बन्धी कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन परीक्षणको विधि र सूचक निर्धारण गर्न सक्नेछ।

(२) विभागले उपदफा (१) बमोजिम निर्धारित विधि र सूचकका आधारमा छनोट भएका स्थानीय तहबाट सम्पादित भत्ता वितरणसम्बन्धी कार्यको कार्यसम्पादन परीक्षण गर्न सक्नेछ।

(३) विभागले उपदफा (१) बमोजिमको विधि तथा सूचकको जानकारी मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।

(४) यस दफा बमोजिम गरिएको कार्य सम्पादन परीक्षणको वार्षिक प्रतिवेदन विभागले मन्त्रालयमा पेश गर्नेछ।

३९. **प्रणालीमा प्रतिवेदन गर्नुपर्ने:** (१) स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रभित्र वितरण गरिएको भत्ताको त्रैमासिक तथा वार्षिक विवरण अद्यावधिक गरी नियमावलीमा निर्धारित भए बमोजिमको ढाँचामा प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्नेछ।

(२) स्थानीय तहले अनुसूची-१० बमोजिमको ढाँचामा नेपाल सरकारको संघीय संचित कोषमा फिर्ता गर्नु पर्ने रकम सहित हिसाब मिलानको भुक्तानी प्रतिवेदन प्रणाली मार्फत विभागमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

४०. **प्रतिवेदन फाराम सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) भत्ता सम्बन्धी प्रतिवेदन तथा तथ्याङ्क फाराम, त्यस्ता फाराम भर्ने तथा पठाउने अवधि र तरिका विभागले आवश्यकता अनुसार निर्धारण गर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निर्धारित भए बमोजिम समयमा नै विभागमा विवरण उपलब्ध गराउनु सम्बन्धित स्थानीय तह तथा अन्य निकायको कर्तव्य हुनेछ।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

परिच्छेद-७

पारदर्शिता तथा जवाफदेहिता

४१. **विवरण पेश तथा समीक्षा गर्नुपर्नेः** (१) भत्ता प्राप्त गर्ने व्यक्तिको विवरण स्थानीय तहले सम्बन्धित गाउँ सभा वा नगर सभामा पेश गर्नु पर्नेछ।

(२) स्थानीय तहले सञ्चालन गरेको कार्यक्रमको चौमासिक वा वार्षिक रूपमा समीक्षा गर्दा सामाजिक सुरक्षा भत्ता कार्यक्रममा भएको निकासा तथा खर्चको पनि समीक्षा गर्नुपर्नेछ।

४२. **पारदर्शिता कायम गर्नुपर्नेः** (१) स्थानीय तहको कार्यालयले लाभग्राहीको नाम दर्ता तथा नवीकरण प्रकृया, भत्ताको दर, प्राप्त हुने बैंक, लाभग्राहीले पूरा गर्नुपर्ने प्रकृया जस्ता भत्तासम्बन्धी जानकारी प्रदान गर्न प्रचार प्रसार गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रचार प्रसार गर्दा स्थानीय स्तरमा रहेका सामाजिक संघसंस्था, गैरसरकारी संस्था, सामाजिक परिचालनमा संलग्न संस्था समेतको सहयोग लिएर प्रचार प्रसार गर्न सकिनेछ। यी विषयमा आवश्यक सूचना स्थानीयस्तरमा रहेका सञ्चार माध्यमको समेत प्रयोग गर्न सकिनेछ।

(३) भत्ता वापत स्थानीय तहले भुक्तानी गरेको रकम र बुझी लिने व्यक्तिको विवरण स्थानीय तहको वेवसाइट मार्फत सार्वजनिक गर्नुका साथै सम्बन्धित वडा कार्यालयबाट समेत सार्वजनिक गरी सबैलाई जानकारी हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ।

४३. **गुनासो सम्बन्धी ब्यवस्थाः** (१) सर्वसाधारणको जानकारी र उजुरी प्रतिक्रियाको लागि स्थानीय तहले सात दिनको म्याद दिई प्रत्येक आर्थिक वर्षको मंसिर महिनामा भत्ता पाउने लाभग्राहीको सूची स्थानीय तहको कार्यालय, वडा कार्यालय लगायतका सार्वजनिक स्थानमा प्रकाशित गर्नुपर्नेछ।

(२) ऐन तथा नियमावली विपरीत कसैले कुनै कार्य गरेको गुनासो प्राप्त हुन आएमा स्थानीय तहले ऐन बमोजिम कारवाही हुनु पर्ने विषयमा कारवाही गर्न तथा सो नभएको अवस्थामा गुनासो सम्बोधनको लागि आवश्यक व्यवस्था व्यवस्था मिलाउनेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमका विषयमा ऐन तथा नियमावली बमोजिम विभागबाट कुनै विषयमा निकासा लिनु पर्ने भएमा निकासा लिन सकिनेछ।

(३) ऐन तथा नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम भत्ता पाउनु पर्नेले नपाएको वा ऐन तथा नियमावली विपरीत भत्ता नपाउनु पर्ने व्यक्तिले पाएको वा भत्ता प्राप्त गर्ने उदेश्यले झुट्टा विवरण पेस

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

गरी परिचयपत्र प्राप्त गरेको वा दोहोरो भुक्तानी लिएको विषयमा कुनै जानकारी प्राप्त हुन आएमा सम्बन्धित वडाबाट आवश्यक अध्ययन गरी सो सम्बन्धमा यकिन गर्नु पर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम अध्यन गर्दा ऐन, नियमावली तथा यस कार्यविधि विपरीत काम कारवाही गरेको पाईएमा स्थानीय तहले त्यस्तो भत्ता रोक्का गर्न वा निश्चित समयसम्मका लागि परिचयपत्र स्थगित वा रद्द गर्ने सम्बन्धमा कारवाही गरी सुनुवाईको मौका दिई निर्णय गर्नुपर्नेछ।

(५) उपदफा (३) को अवस्थामा भत्ता प्राप्तिको लागि झुट्टा विवरण पेश गरेको वा दोहोरो भुक्तानी लिएको वा दुरुपयोग गरेको वा कानून बमोजिम भत्ता नपाउने व्यक्तिलाई भत्ता दिएको पाइएमा स्थानीय तहले आवश्यक कारबाही गरी प्रचलित कानून बमोजिम भुक्तानी भई सकेको रकम असुल उपर गर्नेछ।

(६) कुनै पदाधिकारी, कर्मचारी वा व्यक्तिले ऐन, नियमावली वा प्रचलित अन्य कानून विपरीत हुने कुनै कार्य गरे, गराएमा त्यस्ता पदाधिकारी, कर्मचारी वा व्यक्ति उपर आवश्यक कारवाहीको लागि सम्बन्धित निकाय वा अधिकारीसमक्ष लेखि पठाउन सकिनेछ। त्यसरी लेखि आएमा आवश्यक कारवाही गर्नु सम्बन्धित निकाय वा अधिकारीको कर्तव्य हुनेछ।

४४. **सार्वजनिक सुनुवाईः** (१) स्थानीय तह तथा वडा समितिले प्रचलित कानून बमोजिम सार्वजनिक सुनुवाइ गर्दा भत्ता सम्बन्धी विषय समेत समावेश गर्नुपर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गरिएको सार्वजनिक सुनुवाईबाट प्राप्त गुनासा तथा सुझावमध्ये स्थानीय तहले आफूले गर्न सक्ने कुरा सम्वोधन गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ। स्थानीय तहबाट सम्वोधन हुन नसक्ने गुनासा तथा सुझाव सम्बोधनका लागि प्रदेश सरकार, विभाग वा नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायमा लेखि पठाउनु पर्नेछ।

परिच्छेद-८
विविध

४५. **लाभग्राहीको जिम्मेवारीः** लाभग्राहीले देहाय बमोजिम जिम्मेवारी वहन गर्नु पर्नेछः-

(क) ऐन तथा नियमावली विपरीत हुने गरी भत्ताको प्रतिप्तिका लागि कुनै कार्य गर्नु गराउनु हुँदैन,

(ख) सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने गराउने कार्यमा आवश्यक सहयोग गर्नु पर्नेछ,

(ग) आफ्नो परिचयपत्र बनाउदा वा भत्ता प्राप्तिको लागि सत्य र साचो विवरणमा पेश गर्नु पर्नेछ, झुट्टा विवरण पेश गरी भत्ता प्राप्त गर्नु हुँदैन,

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

(घ) भत्ता रकम प्राप्तिका लागि तोकिएको बैंङ्क वा वित्तीय संस्थामा वचत खाता खोल्नु पर्नेछ,

(ङ) प्रत्येक वर्षको श्रावण एक गतेदेखि भाद्र मसान्तभित्र आफ्नो परिचयपत्र नवीकरणका लागि निवेदन दिनु पर्नेछ,

(च) प्राप्त भत्ता रकम स्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पर्ने वा गैर कानूनी वा आपराधिक कार्यमा खर्च गर्नु हुँदैन,

(छ) संरक्षक वा माथवरले जस्को हकमा संरक्षक वा माथवर सिफारिस भई भत्ता प्राप्ति गरेको हो त्यस्तो भत्ताको रकम सम्बन्धित भत्ताको हकदार भएको व्यक्तिको औषधी उपचार, खाना, लत्ता कपडा एवम् पोषणका लागि खर्च गर्नुपर्नेछ,

(ज) खण्ड (छ) बमोजिम सिफारिस भएको संरक्षक, माथवर वा स्याहार सुसार गर्ने व्यक्तिले सामाजिक सुरक्षा भत्ता बुझिलिएकोमा सो रकम लाभग्राहीलाई बुझाउनु पर्नेछ निजले लाभग्राहीलाई रकम नबुझाएमा सो को जानकारी स्थानीय तहलाई गराउनु पर्नेछ,

(झ) स्थानीय तहका अध्यक्ष, प्रमुख, उपाध्यक्ष, उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष, सदस्य वा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष खण्ड (ज) बमोजिम जानकारी हुन आएमा तत्काल त्यस्ता संरक्षक वा माथवर वा स्याहार सुसार गर्ने व्यक्ति मार्फत भत्ता वितरण नगरी संरक्षक हुन योग्य अन्य उपयुक्त ईच्छाएको व्यक्ति कायम गरी भत्ता वितरण गर्नु पर्नेछ।

४६. **गुनासोको सुनुवाई सम्बन्धी अन्य व्यवस्था:** (१) ऐन तथा नियमावली विपरीत कुनै कार्य गरेको विषयमा प्रमुख जिल्ला अधिकारी समक्ष गुनासो गरेमा सोको सम्बोधनको लागि प्रमुख जिल्ला अधिकारीले आफैले गर्नु पर्ने भए आफैले र आफैले नगर्ने विषयमा सम्बन्धित निकायमा कारवाहीको लागि लेखि पठाउनु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम लेखि आएमा ऐन, नियमावली वा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही गर्नु सम्बन्धित निकायको कर्तव्य हुनेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम कारवाही गर्ने निकायलाई सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट आवश्यक सहयोग उपलब्ध हुनेछ।

(४) प्रमुख जिल्ला अधिकारीले असक्त, असहाय लाभग्राहीलाई सरल, सहज र पारदर्शी रुपमा जिल्लाभित्र बैङ्किङ प्रणालीबाट भत्ता वितरणको लागि तथा वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाउन सम्बद्ध सरोकारवाला वीच आवश्यक सहजीकरण तथा समन्वय गर्न सक्नेछ।

(५) प्रमुख जिल्ला अधिकारीले अनुगमन र निरिक्षणको क्रममा सामाजिक सुरक्षा भत्ता पारदर्शी रूपमा वितरणको व्यवस्था मिलाउन तथा हानि नोक्सानी, हिनामिना वा दुरुपयोग भएको देखेमा आवश्यक छानविन गर्न वा गराउन सक्नेछ।

(६) उपदफा (५) बमोजिम छानविन गर्दा कसैले त्यस्तो हानि नोक्सानी, हिनामिना वा दुरुपयोग गरेको पाइएमा त्यस्तो व्यक्तिलाई प्रचलित कानून बमोजिम आफैले कारवाही गर्ने विषय भए कारवाही गर्ने र अन्य निकायमा लेखि पठाउनु पर्ने विषय भए त्यस्तो निकायमा कारवाहीका लागि प्रमुख जिल्ला अधिकारीले लेखि पठाउने छ।

४७. <u>**थप कार्यक्रम सञ्चालन गर्नसक्ने:**</u> स्थानीय तहले भत्ताको उपयोग र प्रभावकारिता बढाउन आफैं वा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा अन्य संघ संस्थाको सहयोगमा देहाय बमोजिम थप कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सक्नेछः-

(क) लाभग्राही तथा अन्य नागरकिको लागि सचेतनामूलक कार्यक्रम,
(ख) बैंङ्कलाई लाभग्राहीको नजिक पुर्याउने कार्यक्रम,
(ग) बालबालिका, अशक्त तथा असहाय व्यक्ति, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा जेष्ठ नागरिकको हेरचाह, संरक्षण तथा पुनर्स्थापना सम्बन्धी कार्यक्रम,
(घ) विपद्को परिस्थितीमा आपतकालीन सहयोग कार्यकमको योजना निर्माण तथा कार्यान्वयन।

४८. <u>**हेरचाह केन्द्र वा आश्रममा रहने सम्बन्धी व्यवस्था:**</u> (१) ऐन तथा नियमावली बमोजिम भत्ता प्राप्त गर्न योग्य नेपाली नागरिक कुनै हेरचाह केन्द्र वा आश्रम वा संरक्षण केन्द्रमा रहेको अवस्थामा त्यस्ता व्यक्तिलाई निजहरुको स्थायी ठेगानाको स्थानीय तहबाट भत्ता उपलब्ध हुने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम भत्ता उपलब्ध हुन नियमावलीको नियम १८ को उपनियम (४) बमोजिम प्रचलित कानून बमोजिम स्थापना भइ संचालनमा रहेका हेरचाह केन्द्र वा आश्रममा आश्रितका रूपमा बसोबास गर्ने लाभग्राही भएको हुनु पर्नेछ।

(३) यस दफा बमोजिम हाल आश्रित रुपमा बस्नेको हककमा बसोबास गरेकै स्थानीय तहको वडाबाट भत्ता उपलब्ध हुनु पर्ने भनी सिफारिस सहित प्राप्त हुन स्थायी ठेगाना भएको स्थानीय तहबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त नगरेको यकिन भएको अवस्थामा सोही हेरचाह केन्द्र वा आश्रम रहेको वडा कार्यालय मार्फत उपदफा (२) बमोजिम निवेदन दर्ता गरी सामजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउंन सकिने छ।

(४) यस दफा बमोजिम भत्ता उपलब्ध गराउने सम्बन्धी अन्य व्यवस्था विभागबाट निर्धारण भए बमोजिम हुनेछ।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

४९. **सूचना प्रविधिको प्रयोग गर्न सकिने:** (१) यस कार्यविधि बमोजिम काम कारवाही गर्दा वा गराउदा सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी गर्न गराउन सकिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी भए गरिएका काम कारवाही यसै कार्यविधि बमोजिम भए गरिएको मानिनेछ।

५०. **ऐन तथा नियमावली बमोजिम गर्नु पर्ने:** (१) सामाजिक सुरक्षा भत्ताका सम्बन्धमा ऐन तथा नियमावलीमा व्यवस्था भएका विषयमा सोही बमोजिम गर्नु गराउनु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) मा व्यवस्था भए बाहेकका अन्य विषयका सम्बन्धमा आवश्यक अन्य विषयहरु यसै कार्यविधि बमोजिम हुनेछ।

५१. **बाधा अड्काउ फुकाउन सक्ने:** यस कार्यविधि कार्यान्वयनमा बाधा अड्काउ परेमा मन्त्रालयले बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ।

५२. **विभागले अनुसूची हेरफेर गर्न सक्ने:** (१) विभागले आर्थिक विषय बाहेकका अन्य विषयमा यस कार्यविधिको अनूसूचीमा हेरफेर गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अनुसूची हेरफेर गर्नु अघि मन्त्रालयबाट स्वीकृति प्राप्त गर्नु पर्नेछ।

५३. **खारेजी र बचाउ:** (१) सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ खारेज गरिएको छ।

(२) सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ बमोजिम भए गरेका काम कारबाही यसै कार्यविधि बमोजिम भए गरेको मानिनेछ।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

अनुसूची-१

(दफा ३ को उपदफा (४) को खण्ड (ग) तथा दफा २३ को खण्ड (ख) सँग सम्बन्धित)

बसाई सराई गर्नेको लगत स्थानान्तरण फारामको

ढाँचा

.... नगर/गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

वडा नं..............

....................जिल्ला. .... प्रदेश

मितिः

विषयः लाभग्राहीको लगत स्थानान्तरण सम्बन्धमा ।

श्री नगर/गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,

वडा नं. ....

जिल्ला ....

प्रदेश ....

प्रस्तुत विषयमा देहायको विवरण भएको लाभग्राहीले तहाँ कार्यालयमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता स्थानान्तरण गर्नका लागि निवेदन दिएकाले आर्थिक वर्ष......... को .... त्रैमासिक....... महिना देखि निजको निवेदन माग बमोजिम सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने गरी लगत कायम गरिदिनुहुन अनुरोध छ।

लाभग्राहीको विवरण

नाम थर

नागरिकता प्रमाणपत्र नं.

राष्ट्रिय परिचय नं.

सामाजिक सुरक्षा परिचयपत्र नं.

अन्तिम पटक भत्ता प्राप्त गरेको आ.व. .... त्रैमासिक .... महिना.......

तपशील

१. निवेदकको नागरिकताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि थान एक,

२. बसाई सरी आएको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि थान एक,

३. भत्ता बुझ्ने परिचयपत्रको सक्कलै थान एक,

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय

अनुसूची-२

(दफा ३ को उपदफा (७) र दफा ७ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

(संरक्षक/माथवर/स्याहारसुसार गर्ने व्यक्तिको सिफारिस)

यस .... पालिका वडा नं .... स्थायी बसोबास गर्ने लाभग्राही परिचय पत्र नं. ...., ... किसिमको सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने श्री ....नब्बे वर्ष उमेर माथिको/असक्त/बालबालिका वर्गको लाभग्राही भएको हुनाले निजलाई निम्न व्यहोराको संरक्षक/माथवर/स्याहारसुसार गर्ने व्यक्ति आवश्यक पर्ने हुनाले सोही व्यहोरा सिफारिस साथ अनुरोध छ।

तपसिलः-

नाम, थरः-...................... ठेगानाः- .... लाभग्राहीसँगको नाताः- .... सम्पर्क मोबाईल नं.- .... राष्ट्रिय परिचयपत्र नं.- .... नागरिकता प्रमाणपत्र नं.-........ नागरिकता जारी जिल्लाः-...................... हस्ताक्षरः-	वडाध्यक्षको नाम, थरः हस्ताक्षरः-..... मितीः- ..... वडा कार्यालयको छापः-

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

अनुसूची-३

(दफा ७ को उपदफा (१)सँग सम्बन्धित)

परिचयपत्र नवीकरणका लागि दिने निवेदनको ढाँचा

मितिः

विषयः परिचयपत्र नवीकरण सम्बन्धमा।

श्री नगर प्रमुखज्यू/अध्यक्षज्यू,
.... गाउँपालिका/नगरपालिका,
वडा नं ....
जिल्ला ....
प्रदेश ....

प्रस्तुत विषयमा चालु आर्थिक वर्षमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्नका लागि परिचयपत्र नवीकरण गरिदिनु हुन देहायको विवरण सहित निवेदन पेश गरेको छु।

म सरकारी वा सार्वजनिक पदमा नियुक्ति, निर्वाचित, मनोनित भएको व्यक्ति होइन र मैले नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहको पूर्ण वा आंशिक स्वामित्वमा भएको संगठित संस्थाबाट नियमित रुपले पारिश्रमिक, निवृतभरण, अवकाश सुविधा वा अन्य सुविधा पाएको छैन। व्यहोरा ठीक साँचो हो, झुट्टा ठहरे प्रचलित कानून बमोजिम सहुँला बुझाउँला।

साठी वर्ष भन्दा मूनिका विधवा महिला लाभग्राहीको हकमा अर्को विवाह नभएको र सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउन कुनै कानूनले अयोग्य नभएको व्यहोरा प्रमाणित भएको हुनुपर्नेछ।

लाभग्राहीको विवरणः

नाम थरः-　　　　लिङ्गः-

लक्षित समूहः-　　　　सामाजिक सुरक्षा परिचयपत्र नंः-

राष्ट्रिय परिचयपत्र नंः-　　　　सम्पर्क मोबाइल नंः-

दस्तखतः-　　　　मितिः-

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

अनुसूची-४
(दफा ७ को उपदफा (६)सँग सम्बन्धित)
नवीकरण भएका लाभग्राहीको सूची

प्रदेशः जिल्लाः गाउँ/नगरपालिकाः वडा नं.

आर्थिक वर्षः .... को लागि नवीकरण भएका लाभग्राहीको सूची						
क्र.सं.	लाभग्राहीको नाम	सामाजिक सुरक्षा परिचयपत्र नं.	राष्ट्रिय परिचय नम्वर	लक्षित समूह	दर्ता नविकरण निवेदन मिति	वडा सचिवको हस्ताक्षर

दस्तखत
नाम
पद
मिति

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

अनुसूची-५

(दफा ७ को उपदफा (७) र दफा १५ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

लाभग्राहीहरुको एकीकृत संख्यात्मक विवरण र अनुमानित बजेट

(क) लाभग्राहीहरुको अनुमानित बजेट

प्रदेशः जिल्लाः गाउँ/नगरपालिकाः आर्थिक वर्षः त्रैमासिकः

वडा नं.	एकल महिला ज्येष्ठ नागरिक		दलित ज्येष्ठ नागरिक		अन्य ज्येष्ठ नागरिक		आर्थिक रुपले विपन्न		असहाय अवस्थामा		असहाय एकल महिला		अपाङ्गता भएका		बालबालिका		हेरचाह आफैं गर्न नसक्ने		लोपोन्मुख जाति		जम्मा	
	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम
जम्मा																						

दस्तखत

नाम

पद

मिति

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

(ख) लाभग्राहीहरुको एकीकृत संख्यात्मक विवरण

जिल्लाः   गाउँ/नगरपालिकाः   आर्थिक वर्षः   त्रैमासिकः

लक्षित समूह	नविकरण भएको संख्या (१)	पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक			वार्षिक कायम संख्या			
		थप संख्या (२)	लगत कट्टा (३)	जम्मा संख्या (क=१+२)	थप संख्या (४)	लगत कट्टा (५)	जम्मा संख्या (ख=क+४-५)	थप संख्या (६)	लगत कट्टा (७)	जम्मा संख्या (ग=ख+६-७)	थप संख्या (८)	लगत कट्टा (९)	जम्मा संख्या (घ=ग+८-९)	महिला	पुरुष	अन्य	जम्मा संख्या
एकल महिला जेष्ठ नागरिक																	
दलित जेष्ठ नागरिक																	
अन्य जेष्ठ नागरिक																	
आर्थिक रुपले विपन्न																	
अशक्त र असहाय अवस्थामा रहेका व्यक्ति																	
असहाय एकल महिला																	
अपांगता भएका																	
बालबालिका																	
आफ्नो हेरचाह आफै गर्न नसक्ने																	
लोपोन्मुख जाति																	
जम्मा																	

दस्तखत
नाम
पद
मिति

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

अनुसूची-६

(दफा ९ को खण्ड (ख)सँग सम्बन्धित)

दलित वर्गमा सूचीकृत जातजातिको विवरण

(क) पहाडी मूल

१. गन्धर्व (गाईने)

२. परियार (दमाई, दर्जी, सुचिकार, नगर्ची, ढोली, हुड्के)

३. बादी

४. विश्वकर्मा (कामी, लोहार, सुनार, ओड, चुनँरा, पार्की, टमटा)

५. मिजार (सार्की, चर्मकार, भूल)

६. पोडे

७. च्यामे (कुचीकार, च्याम्खल)

८. विटालु

९. मगन्त

(ख) मधेशी मूल

१०. कलर

११. ककैहिया

१२. कोरी

१३. खटिक

१४. खत्वे (मण्डल, खड्ग)

१५. चमार (राम, मोची, हरिजन, रविदास)

१६. चिडिमार

१७. डोम (मरिक)

१८. तत्मा (ताँती, दास)

१९. दुसाध (पासवान, हजरा)

२०. धोवी (रजक, हिन्दु)

२१. पासी

२२. बाँतर

२३. मुसहर

२४. मेस्तर (हलखोर)

२५. सरभङ्ग (सरवरिया)

२६. नटुवा

२७. ढाँडी

२८. धरिकर/धन्का

नोटः माथि उल्लिखित बाहेक र गैर दलित थरका दलितको सम्बन्धमा दलित आयोगको सिफारिस र जिल्ला प्रशासन कार्यालयको दलित जातिय प्रमाणपत्रको आधारमा हुनेछ।

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय

अनुसूची-७

(दफा ९ को खण्ड (घ) सँग सम्बन्धित)

बाल पोषणसँग सम्बन्धित नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्को मिति------मा तोकेका क्षेत्र र जिल्ला

(एक आमाबाट जन्मिएका बढीमा दुई सन्तानलाई)

१. हुम्ला
२. जुम्ला
३. डोल्पा
४. मुगु
५. कालिकोट
६. अछाम
७. बभाङ्ग
८. रौतहट
९. महोत्तरी
१०. सर्लाही
११. सिराहा
१२. डोटी
१३. बाजुरा
१४. जाजरकोट
१५. सप्तरी
१६. बारा
१७. धनुषा
१८. रसुवा
१९. रुकुम पूर्व
२०. रुकुम पश्चिम
२१. रोल्पा
२२. कपिलवस्तु
२३. बैतडी
२४. सल्यान
२५. दैलेख
१९. रुकुम पूर्व
२०. रुकुम पश्चिम
२१. रोल्पा
२२. कपिलवस्तु
२३. बैतडी
२४. सल्यान
२५. दैलेख

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

अनुसूची-८

(दफा १० को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

अन्य निकायवाट सुविधा नलिएको स्वःघोषणा फाराम

श्री अध्यक्षज्यू / प्रमुखज्यू

.... गाउँपालिका/नगरपालिका,

जिल्ला ....

प्रदेश ....

म सरकारी वा सार्वजनिक पदमा नियुक्ति, निर्वाचित, मनोनित भएको व्यक्ति होइन। मैले नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहको पूर्ण वा आंशिक स्वामित्वमा भएको संगठित संस्था तथा अन्य निकायबाट नियमित रुपले मासिक पारिश्रमिक/निवृतिभरण/अवकाश सुविधा वा अन्य सुविधा लिएको छैन।

मैले उल्लेख व्यहोरा ठीक साँचो हो, झुट्टा ठहरे प्रचलित कानून बमोजिम सहुँला बुझाउँला।

लाभग्राहीको विवरण:

नाम थरः-

लिङ्गः-

लक्षित समूहः-

सामाजिक सुरक्षा परिचयपत्र नंः-

राष्ट्रिय परिचयपत्र नं.:-

सम्पर्क मोबाइल नंः-

दस्तखतः-

मितिः-

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

अनुसूची-९

(दफा १५ को उपदफा (१) र दफा १७ को उपदफा (५) सँग सम्बन्धित)

सामाजिक सुरक्षा भत्ताको दर

(नेपाल सरकार २०७८ साल साउन १ देखी लागू हुने गरी तोकेको)

क्र.सं.	लाभान्वित वर्ग	भत्ता प्राप्त गर्न योग्य उमेर र अवस्था	मासिक रकम रु.
१	ज्येष्ठ नागरिक	६८ वर्ष उमेर पुगेका	४०००/-
२	अन्य ज्येष्ठ नागरिक	साविक कर्णालीका जिल्लाहरु: ६० वर्ष उमेर पुगेको	२६६०/-
३	एकल महिला	विवाह नगरी बसेका ६० वर्ष उमेर पुगेका महिला, सम्बन्ध विच्छेद वा न्यायिक पृथकीकरण गरी बसेका ६० वर्ष उमेर पुगेका र पतिको मृत्यु भएका ६० वर्ष उमेर पुगेका	२६६०/-
४	विधवा	पतिको मृत्यु भएका जुनसुकै उमेरका	२६६०/-
५	पूर्ण अपाङ्गता भएका	सम्बन्धित निकायबाट 'क वर्ग÷ अर्थात् रातो रंगको अपाङ्गता परिचय पत्र प्राप्त गरेका जुनसुकै उमेरका नागरिकहरू	३९९०/-
६	अति अशक्त अपाङ्गता	सम्बन्धित निकायबाट 'ख वर्ग' अर्थात् नीलो रंगको अपाङ्गता परिचय पत्र प्राप्त गरेका जुनसुकै उमेरका नागरिकहरू	२१२८/-
७	लोपोन्मुख आदिवासी जनजाती	कुसुन्डा, बनकरिया, राउटे, सुरेल, हायु, राजी, किसान, लेप्चा, जनजाती, मेचे र कुसवडिया, पत्थरकट्टा, सिलकट, कुशवधिया, कुचबधिया	३९९०/-
८	बालबालिका	अनुसूची ५ बमोजिम नेपाल सरकारले तोकेका क्षेत्र तथा जिल्ला र देशभरका दलित परिवारका पाँच वर्ष उमेर ननाघेका एक आमाबाट जन्मिएका बढीमा दुई सन्तानलाई	५३२/-

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

अनुसूची-१०

(दफा १७ (५), २८ (६) तथा ३९ को उपदफा (२)सँग सम्बन्धित)

भुक्तानी प्रतिवेदन

क्र.सं.	परिचयपत्र नं.	नाम	राष्ट्रिय परिचयपत्र नं.	लिङ्ग	प्रथम त्रैमासिक					दोस्रो त्रैमासिक					तेस्रो त्रैमासिक					चौथो त्रैमासिक					लाभग्राहीको खातामा जम्मा गरेको कुल रकम	कुल निकासा बजेट	सेवा प्रदायक बैंकबाट फिर्ता गर्नुपर्ने रकम
					लाभग्राहीको खातामा निकास रकम	सामाजिक सुरक्षाको किसिम	वास्तविक खर्च रकम	सेवा प्रदायक	खाता नं.	विनियोजित बजेट	सामाजिक सुरक्षाको किसिम	जम्मा गरेको रकम	सेवा पंदायक	खाता नं.	विनियोजित बजेट	सामाजिक सुरक्षाको किसिम	जम्मा गरेको रकम	सेवा प्रदायक	खाता नं.	विनियोजित बजेट	सामाजिक सुरक्षाको किसिम	जम्मा गरेको रकम	सेवा प्रदायक	खाता नं.			
	जम्मा																										

दस्तखत
नाम
पद
मिति

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

अनुसूची-११

(दफा २५ को उपदफा (३)सँग सम्बन्धित)

बैंक/वित्तीय संस्थासँग गरिने सम्झौताको नमूना

सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंक खाता मार्फत उपलब्ध गराउने नेपाल सरकारको निर्णय बमोजिम............नगर वा गाँउ कार्यपालिकाको कार्यालय ....(यस पछि स्थानीय तह भनिने) र श्री .... लि. (यस पछि "बैंक" भनिने) बीच सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने प्रयोजनको लागि निम्न शर्तहरुको अधिनमा रही हस्ताक्षर गरी लियौं/दियौं।

शर्तहरु

१. स्थानीय तहले सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको विवरण खाता खोल्ने प्रयोजनको लागि सम्बन्धित बैंकलाई विद्युतीय माध्यमबाट उपलब्ध गराउने छ।

२. बैंकले स्थानीय तहबाट प्राप्त विवरणको आधारमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको नाममा शुन्य मौज्दातमा बचत खाता खोलि खाताको नाम र खाता नम्बर स्थानीय तहलाई विभागले व्यवस्था गरेको विद्युतीय माध्यमबाट उपलब्ध गराउनेछ।

३. बैंकले सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीलाई साधारण बचतकर्ता सरह सेवा सुविधा जस्तैः चेक, ए. टि. एम., ए. बि. बि. एस., मोबाईल बैंकिङ्ग, ईन्टरनेट बैङ्किङ, एस. एम. एस. अलर्ट उपलब्ध गराउनेछ।

४. स्थानीय तहले सामाजिक सुरक्षा भत्ता विद्युतीय माध्यम (Electronic Fund Transfer) बाट सोझै सम्बन्धित लाभग्राहीको खातामा भुक्तानी गर्नेछ।

५. खातामा रकम जम्मा भएपश्चात लाभग्राही भत्ता रकम बुझ्न आयमा बैंकले नियमानुसार भुक्तानी गर्नुपर्नेछ

६. दुवै पक्षको सहमतिमा दुर्गम स्थानका लाभग्राहीको सहजीकरणको लागि शाखा रहित बैंक तथा घुम्ति शिविर मार्फत भत्ता रकम भुक्तानी गर्न सकिने व्यवस्था मिलाईनेछ।

७. बैंकले खातामा जम्मा भएको रकम, मिति, ट्रान्जेक्सन नम्बर, KYC को अवस्था तथा अन्तिम पटक रकम निकासा गरेको मिति स्थानीय तहलाई विभागले व्यवस्था गरेको विद्युतीय माध्यमबाट उपलब्ध गराउनेछ।

८. स्थानीय तहले सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्न अयोग्य लाभग्राहीको विवरण सामाजिक सुरक्षा प्रणालीमा लगत कट्टा गरी विद्युतीय माध्यमबाट सम्बन्धित बैंक तथा शाखालाई उपलब्ध गराउने छ।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

९. बैंकले लगत कट्टा गरी फिर्ता हुने रकम सोही आर्थिक वर्षमा फिर्ता हुने भएमा नेपाल सरकारले तोकेको संघीय संचित कोषमा र अघिल्लो आर्थिक वर्षको भएमा बेरुजु खातामा आर. एम. आई. एस. प्रणाली मार्फत जम्मा गर्नु पर्नेछ।

१०. स्थानीय तहले रकम फिर्ता माग गर्दा लाभग्राहीको खाता नम्बर, सामाजिक सुरक्षा परिचयपत्र नम्बर तथा फिर्ता हुने प्रिन्सिपल रकम समेत खुलाई पठाउने छ।

११. नब्बे वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका जेष्ठ नागरिक, रातो कार्ड ("क" वर्गको) प्राप्त गरेका पूर्ण अपांगता भएका लाभग्राही, अति अशक्तता प्रमाणित भएका लाभग्राही लगायतलाई भत्ता वितरणको लागि दुबै पक्षको समन्वयमा लाभग्राहीको घरदैलो नजिकबाट वितरणको व्यवस्था मिलाईने छ।

१२. लगत कट्टा भएपश्चात् बैंकले लगत कट्टाको मिति सम्मको भत्ता रकम लाभग्राहीलाई भुक्तानी गरी सो मिति पश्चात्को सम्पूर्ण सामाजिक सुरक्षा बापतको भत्ता रकम फिर्ता गर्नुपर्नेछ।

१३. दुवै पक्षको सहमतिबाट लाभग्राहीहरुलाई सहज ढंगबाट रकम उपलब्ध गराउन थप प्रयासहरु गरिनेछ।

१४. यो सम्झौता आर्थिक वर्ष २०.........साउन १ गते देखि लागू हुनेछ र कम्तीमा तीन आर्थिक वर्षका लागि लागू हुनेछ। यसको समयावधि आपसी समझदारीमा थप गर्न सकिनेछ।

१५. यस सम्झौतामा लेखिएका कुराहरु सोही बमोजिम र अन्यमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।

हस्ताक्षर गर्ने

....
(बैंकको तर्फबाट)
नाम
पद
मिति

रोहबर
१
२

....
(स्थानीय तहको तर्फबाट)
नाम
पद
मिति

रोहबर
१
२

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

अनुसूची-१२
(दफा ३० को उपदफा (३)सँग सम्बन्धित)
एक आर्थिक वर्षसम्म रकम नझिकेका लाभग्राहीको विवरण

प्रदेशः **जिल्लाः** **गा.पा./न.पा.** **वडा नं.** **आर्थिक वर्षः**

क्र.सं.	नामथर	बाबुको नाम	आमाको नाम	सामाजिक सुरक्षा परिचयपत्र नं.	खाता नं.	अन्तिम पटक रकम झिकेको मिति	कैफियत

दस्तखत
नाम
पद
मिति

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय